

Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz

Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym

z dnia 20 sierpnia 1997 r. (Dz.U. Nr 121, poz. 769)

Tekst jednolity z dnia 1 marca 2001 r. (Dz.U. Nr 17, poz. 209)

Tekst jednolity z dnia 3 września 2007 r. (Dz.U. Nr 168, poz. 1186)

Tekst jednolity z dnia 18 lipca 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1203)

Tekst jednolity z dnia 15 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1142)

Tekst jednolity z dnia 29 kwietnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 687)

Tekst jednolity z dnia 10 marca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 700)

Tekst jednolity z dnia 13 kwietnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 986)

Tekst jednolity z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1500)

(zm. Dz.U. z 2018 r. poz. 398, z 2019 r. poz. 55, poz. 534; poz. 1655, poz. 1798)

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 1. [Utworzenie; zakres]

1. Tworzy się Krajowy Rejestr Sądowy, zwany dalej „Rejestrem”.
 2. Rejestr składa się z:
 - 1) rejestru przedsiębiorców;
 - 2) rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej;
 - 3) rejestru dłużników niewypłacalnych.
 3. Rejestr wchodzi w skład systemu integracji rejestrów, o którym mowa w art. 22 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.Urz. UE L 169 z 30.06.2017, str. 46–127), zwanego dalej „systemem integracji rejestrów”.
-

Literatura: *I. Antczak-Bogajczyk, T. Kulig*, Rejestracja spółek w świetle regulacji kodeksu spółek handlowych i ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, w: *Nowe prawo spółek. Wybrane aspekty prawne* (red. *J. Kufel*), Bydgoszcz–Poznań 2003; *M. Bieńko*, Elektroniczny dostęp do Krajowego Rejestru Sądowego, w: *Elektroniczne aspekty wymiaru sprawiedliwości. Materiały z Konferencji zorganizowanej przez Instytut Prawa Wydziału Zamiejscowego Nauk o Społeczeństwie w Stalowej Woli w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Stalowa Wola, 3 kwietnia 2008* (red. *G. Tylec, J. Misztal-Konecka*), Bydgoszcz–Lublin 2009; *L. Ciulkin*, Krajowy Rejestr Sądowy – kilka uwag de lege ferenda, *Gazeta Sądowa* 2004, Nr 9; *J. Frąckowiak, M. Leśniak*, Rejestracja i ewidencja przedsiębiorców – rozwiązanie docelowe czy czas na powrót do jednego powszechnego rejestru przedsiębiorców w KRS, *Rej.* 2014, numer specjalny; *A. Gryszczyńska*, Pojęcie i jawność rejestrów publicznych – uwagi wprowadzające, w: *Gryszczyńska*, Rejestry publiczne; *A. Herbet, P. Zdanikowski*, Stan obecny i propozycje zmian systemu rejestracji przedsiębiorców na tle badań empirycznych i prawnoporównawczych, *SP KUL* 2012, Nr 2; *W.J. Katner, M. Węgiński*, Charakter prawny i skutki rozdzielenia w prawie polskim rejestracji przedsiębiorców – osób fizycznych i innych przedsiębiorców, *SP KUL* 2012, Nr 2; *S. Kotecka*, Krajowy Rejestr Sądowy – elektronicznie?, *PZP* 2007, Nr 1; *M. Leśniak, W. Lukowski*, Wybrane problemy związane ze stosowaniem ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym i kodeksu spółek handlowych, *PPH* 2001, Nr 9; *W. Lukowski*, Krajowy Rejestr Sądowy 2.0. Czas na zmiany?, *Iustitia* 2012, Nr 4; *M. Marcoin*, Działalność sądów rejestrowych w zakresie prowadzenia Krajowego Rejestru Sądowego, *KoP* 2005, Nr 3; *E. Marszałkowska-Krześ, J. Rusiniak*, Opinia z dnia 31 sierpnia 2009 r. Prezydium Rady Legislacyjnej o projekcie ustawy o zmianie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, *PL* 2009, Nr 3–4; *J. Masiota*, Uwagi na temat wybranych aspektów funkcjonowania Krajowego Rejestru Sądowego, *Pal.* 2003,

Nr 5–6; A. Michnik, Postępowanie o wpis do rejestru przedsiębiorców, Warszawa 2009; R. Sowiński, Rejestry i ewidencje działalności gospodarczej i przedsiębiorców, Wrocław 2007; T. Stawecki, Rejestry publiczne. Funkcje instytucji, Warszawa 2005; B. Szafrński, Interoperacyjność rejestrów publicznych, w: Rejestry publiczne. Jawność i interoperacyjność (red. A. Gryszczyńska), Warszawa 2016; P. Urbański, Krajowy Rejestr Sądowy, Acta UWr 2005, Nr 70; M. Wrzosek-Romańczuk, Rejestr handlowy – zagadnienia materialnoprawne i procesowe. Część 1. Materialnoprawna problematyka rejestru handlowego, Pał. 1992, Nr 3–4; Ł. Zamojski, Rejestracja spółek. Zagadnienia materialne i procesowe, Warszawa 2008.

- I Artykuł 1 KRSU konstituuje Krajowy Rejestr Sądowy, który składa się z trzech rejestrów: 1) rejestru przedsiębiorców, 2) rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, 3) rejestru dłużników niewypłacalnych.
- II Krajowy Rejestr Sądowy współtworzy system integracji stosownie od wymagań wyznaczonych przez art. 22 dyrektywy Parlamentu i Rady (UE) 2017/1132 z 14.6.2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.Urz. UE L z 30.6.2017 r., Nr 169, s. 46) (art. 1 ust. 3 KRSU).

Spis treści

A. Uwagi ogólne 1

I. Założenia koncepcyjne: rejestr jako księga publiczna 1

II. Krajowy Rejestr Sądowy jako rejestr podmiotowy 9

III. Funkcje rejestru 17

B. Krajowy Rejestr Sądowy – ujęcie normatywne 22

I. Ustawa o KRS – kontekst normatywny uchwalenia 22

II. Wymogi normatywne dotyczące tworzenia KRS wynikające z prawa unijnego 25

III. Rejestry tworzące KRS 26

IV. Rejestr KRS w systemie integracji rejestrów 38

A. Uwagi ogólne

I. Założenia koncepcyjne: rejestr jako księga publiczna

1. Odwołując się do kontekstu terminologicznego, należy wskazać, że poprzez pojęcie „rejestr” rozumie się uporządkowany według jednego kryterium spis lub wykaz czegoś. Takie wyjściowe postrzeganie rejestru dość trafnie egzemplifikuje jego istotę jako instytucji prawnej. Kreując *de iure* obowiązek rejestracyjny ustawodawca dąży bowiem do włączenia wiadomości o danym fakcie prawnym do **księgi publicznej** (instytucji prawnej dedykowanej dla gromadzenia danych o podmiotach lub przedmiotach

prawa), co z jednej strony zapewniać ma władzom publicznym kontrolę nad określoną sferą zachowań podmiotów prywatnych, z drugiej zaś – ma przynosić korzyści tym podmiotom poprzez udzielenie ochrony prawnej oraz zapewnienie bezpieczeństwa obrotu (tak: *T. Stawecki*, Rejestry publiczne. Funkcje, s. 19–20; zob. również *A. Gryszczyńska*, Pojęcie i jawność rejestrów publicznych, s. 9; *M. Wrzolek-Romańczuk*, Rejestr handlowy – zagadnienia materialnoprawne i procesowe. Część 1, s. 23; *Norek*, Krajowy Rejestr, s. 11–14).

2. Krajowy Rejestr Sądowy w swoim ujęciu koncepcyjnym nawiązuje do instytucji księgi publicznej. Ma on charakter **rejestru podmiotowego**, a więc stanowi urzędowy spis obejmujący jednostki ewidencyjne i dane dotyczące tych jednostek (por. *M. Wrzolek-Romańczuk*, Rejestr handlowy – zagadnienia materialnoprawne i procesowe. Część 1, s. 23; *Norek*, Krajowy Rejestr, s. 11–12). W rejestrach podmiotowych gromadzi się dane o podmiotach objętych obowiązkiem rejestracyjnym. Uzyskiwanie stosownych danych służy budowaniu zasobu informacyjnego państwa, porządkowaniu obrotu prawnego oraz zapewnieniu jego bezpieczeństwa. Idea rejestru wiąże więc funkcjonalnie dwa zasadnicze elementy: działania ewidencyjne oraz otwartość informacyjną rejestru. Prowadząc rejestr, uzyskuje się oczekiwane dane o podmiotach objętych obowiązkiem rejestracji, dokonuje się weryfikacji zgromadzonych informacji, a następnie przeprowadza się redystrybucję uzyskanych danych w ramach normatywnie wyznaczonych mechanizmów informowania podmiotów zainteresowanych.

3. Krajowy Rejestr Sądowy jest **rejestrem sądowym**. Stanowi on zatem instytucję prawa publicznego będącą oficjalnym, ogólnodostępnym wykazem danych dotyczących stosunków poszczególnych osób i innych podmiotów uczestniczących w obrocie prawnym, zarówno danych uznawanych z mocy prawa za ważne dla obrotu gospodarczego, jak też innych stosunków cywilnych (*Norek*, Krajowy Rejestr, s. 18).

4. Podkreślić należy, że **rejestry publiczne mają zróżnicowany charakter**. Wspólna dla nich jest idea przewodnia tworzenia tego typu instytucji prawnych – gromadzenie danych dla potrzeb ewidencyjnych i informacyjnych (gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie danych). Jednak poszczególne rejestry wykazują znaczące odmienności wynikające z charakteru gromadzonych danych. Stąd też, dokonując kategoryzacji rejestrów, wyróżnia się ich dwie zasadnicze formy: **rejestry rzeczowe oraz rejestry osobowe (podmiotowe)**. W rejestrach rzeczowych gromadzone są dane dotyczące przedmiotów stosunków prawnych (księgi wieczyste, rejestr zastawów). Cechą charakterystyczną zaś **rejestrów osobowych (podmiotowych)** jest ich ukierunkowanie na gromadzenie danych o podmiotach stosunków prawnych.

5. Współczesne rejestry podmiotowe wyróżnia brak jednolitego podejścia przy wyznaczaniu kryteriów kwalifikacyjnych uzasadniających powstanie obowiązku rejestracyjnego oraz wskazujących rodzaj gromadzonych danych. Przypisanie obowiązków rejestracyjnych i ich zakres zawsze stanowi pochodną przyjmowanych przez ustawodawcę oczekiwań dotyczących uzyskiwania danych niezbędnych dla potrzeb ewidencyjnych i informacyjnych. Wyklucza to możliwość wywiedzenia dla rejestrów podmiotowych twierdzenia o tożsamości zasobów informacyjnych przyjmowanych w poszczególnych rejestrach.

6. Jest oczywiste, że działanie rejestrów podmiotowych nie opiera się na dążeniu do uzyskiwania i gromadzenia wszystkich informacji związanych z podmiotem wpisanym do rejestru (podmiotem objętym obowiązkiem rejestrowym). Takie oczekiwanie nie jest bowiem wskazane ze względu na ograniczone możliwości gromadzenia rozbudowanych informacji o podmiotach objętych obowiązkiem rejestracyjnym. Limitacja uzyskiwanych danych wiąże się również z ograniczonymi możliwościami technicznymi pozwalającymi na gromadzenie i przetwarzanie wszelkich danych o funkcjonowaniu podmiotu w obrocie prawnym. Poza tym założenie o konieczności uzyskiwania wszystkich informacji o podmiotach objętych obowiązkiem rejestrowym nie jest wskazane dla zapewnienia właściwej realizacji funkcji informacyjnej rejestru. Skuteczna realizacja funkcji informacyjnej rejestru (nastawionej w głównej mierze na zwiększenie bezpieczeństwa obrotu prawnego) jest możliwa jedynie wtedy, gdy gromadzenie, a następnie udostępnienie, zawężone jest do danych uznanych przez ustawodawcę za niezbędne dla potrzeb ewidencyjnych oraz zapewnienia bezpieczeństwa prawnego. Stąd też należy przyjąć, że zakres danych objętych obowiązkiem ujawnienia w rejestrze wyznaczany jest w oparciu o przyjmowaną przez ustawodawcę gradację znaczenia poszczególnych informacji o podmiotach dla potrzeb ewidencyjnych oraz zapewnienia bezpieczeństwa prawnego.

7. Zasadniczymi elementami konstytuującymi rejestr sądowy są: prowadzenie przez organ publiczny, kreowanie normatywnego obowiązku zgłaszania określonych informacji o podmiotach oraz zapewnienie ogólnej dostępności (jawność formalna rejestru).

8. *T. Stawecki* zasadnie wskazuje, że zbiór danych o podmiotach, rzeczach lub prawach (rejestr) jest rejestrem publicznym, gdy:

1) jest utworzony zgodnie z przepisami prawa, które przewidują co najmniej utworzenie, kompetencje rzeczowe i miejscowe organu rejestrowego, reguły formalnoprawne jego działania oraz konstytuują obowiązek przekazywania dla potrzeb prowadzenia rejestru określonych informacji;

- 2) jest prowadzony przez organ o charakterze publicznym;
- 3) przyjęcie, umieszczenie, a następnie ujawnienie danych w rejestrze następuje na podstawie decyzji wydanej przez organ publiczny w obrębie przypisanych mu kompetencji;
- 4) umieszczenie informacji wymaganych przez przepisy prawa pociąga za sobą określone skutki prawne (zakres tych skutków może być zróżnicowany i zazwyczaj odnosi się do podmiotu, względem którego gromadzone są dane, organu prowadzącego rejestr, ale również osób trzecich pobierających informacje o podmiotach, rzeczach lub prawach za pośrednictwem rejestru);
- 5) rejestr jest jawny (zapewnienie instrumentów normatywnych, ale również technicznych, pozwalających na faktyczny dostęp do danych zgromadzonych w rejestrze; tak *T. Stawecki*, Rejestry publiczne. Funkcje, s. 30–31).

II. Krajowy Rejestr Sądowy jako rejestr podmiotowy

9. Rejestry tworzące Krajowy Rejestr Sądowy mają charakter **rejestrów podmiotowych**. Ich funkcjonowanie sprowadza się do gromadzenia, weryfikacji, przetwarzania i udostępniania danych, które zostały uznane przez ustawodawcę za istotne i wystarczające do opisanego podmiotów prawa dla potrzeb porządkowania i zapewnienia bezpieczeństwa obrotu prawnego.

10. Podmiotowy charakter rejestrów KRS statuuje art. 3 KRSU, zaś konkretyzacja ram podmiotowych poszczególnych rejestrów następuje: w art. 36 KRSU – dla rejestru przedsiębiorców, w art. 49 KRSU – dla rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, w art. 55 KRSU – dla rejestru dłużników niewypłacalnych. W art. 3 KRSU wprost wskazuje się, że „rejestr prowadzi się dla podmiotów”.

10.1. Zob. szerzej na temat zakresu podmiotowego komentarz do art. 3 KRSU, Nt 15–17.

10.2. Zaznaczenia wymaga, że na podstawie art. 1 pkt 30 ZmKRSU z dniem 1.12.2020 r. uchylony zostanie art. 55 KRSU. Uchylenie art. 55 KRSU jest związane z wejściem w życie w tym dniu KRZU i planowanym zastąpieniem rejestru dłużników niewypłacalnych przez Krajowy Rejestr Zadłużonych. Z art. 2 KRZU wynika, że w Krajowym Rejestrze Zadłużonych będą gromadzone dane, które dotychczas znajdowały się w rejestrze dłużników niewypłacalnych (RDN).

10.3. Zgodnie z art. 2 KRZU w Krajowym Rejestrze Zadłużonych będą ujawniane informacje o:

- 1) osobach fizycznych, osobach prawnych oraz jednostkach organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną – wobec których są albo były prowadzone postępowania:

- a) restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z 15.5.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 243 ze zm.);
 - b) upadłościowe lub wtórne postępowania upadłościowe;
 - c) zakończone prawomocnym orzeczeniem zakazu, o którym mowa w art. 373 ust. 1 ustawy z 28.2.2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 498 ze zm.);
 - d) w przedmiocie uznania orzeczenia o wszczęciu zagranicznego postępowania upadłościowego;
- 2) wspólnikach osobowych spółek handlowych, którzy ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem, jeżeli ogłoszono upadłość spółki, wszczęto wtórne postępowanie upadłościowe wobec spółki lub oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości spółki na podstawie art. 13 ust. 1 lub ust. 2 PrUpad;
- 3) osobach fizycznych, osobach prawnych oraz jednostkach organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną – wobec których umorzono postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika sądowego lub sąd z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych, albo umorzono postępowanie egzekucyjne prowadzone przez naczelnika urzędu skarbowego albo dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na fakt, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne;
- 4) osobach fizycznych, wobec których toczy się egzekucja świadczeń alimentacyjnych oraz egzekucja należności budżetu państwa powstałych z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, a które zalegają ze spełnieniem tych świadczeń za okres dłuższy niż 3 miesiące.

10.4. Utworzenie Krajowego Rejestru Zadłużonych nie oznacza likwidacji rejestru dłużników niewypłacalnych z dniem 1.12.2020 r. Ustawodawca nie przewidział bowiem migracji danych zgromadzonych w rejestrze dłużników niewypłacalnych do KRZ. Od 1.12.2020 r. wpisy będą dokonywane do KRZ. Jednak wpisy umieszczone dotychczas w rejestrze dłużników niewypłacalnych pozostaną w mocy do upłynięcia okresu ich ważności. Skutek ten wynika z art. 48 ZmKRSU18. Zgodnie z tym przepisem wpisy w rejestrze dłużników niewypłacalnych dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają wykreśleniu z rejestru po upływie 7 lat od dnia dokonania wpisu.

11. Krajowy Rejestr Sądowy składa się z **trzech niezależnych od siebie rejestrów** (rejestru przedsiębiorców; rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; rejestru dłużników niewypłacalnych) (art. 1 ust. 2 KRSU). Relacja między rejestrami współtworzącymi KRS opiera się na ich **autonomiczności w zakresie przesłanek i celów decydujących o objęciu konkretnego podmiotu obowiązkiem rejestrowym.**

12. Dla rejestru przedsiębiorców właściwe jest wyróżnienie w ich treści danych o podmiotach uczestniczących w obrocie gospodarczym.

13. Szerszy kontekst podmiotowy dotyczy rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych pu-

blicznych zakładów opieki zdrowotnej. Ten rejestr cechuje się szerokim i złożonym wykazem podmiotów podlegających obowiązkowi wpisu. Dokonując pewnego uogólnienia, można stwierdzić, że ujawnieniu w tym rejestrze podlegają podmioty prawa cywilnego niebędące osobami fizycznymi o inklinacjach pozagospodarczych.

14. Natomiast w rejestrze dłużników niewypłacalnych (RDN) wpisywane są podmioty wyróżnione w oparciu o swoją szczególną sytuację majątkową lub na skutek podlegania przepisom o postępowaniu upadłościowym.

15. W odniesieniu do rejestrów tworzących KRS istotne jest to, że wyznaczanie zakresu podmiotowego następuje poprzez odwołanie się do **kryterium formy organizacyjnoprawnej podmiotów objętych obowiązkiem rejestrowym**. Specyficzne rozwiązanie wprowadza się natomiast dla rejestru dłużników niewypłacalnych. Podmioty podlegające wpisowi do tego rejestru określane są przy zastosowaniu przesłanek związanych ze szczególną sytuacją majątkową albo poprzez stwierdzenie podlegania określonych kategorii podmiotów pod rozwiązania statuowane dla postępowania upadłościowego.

16. Szerzej na temat zakresu podmiotowego poszczególnych rejestrów tworzących KRS zob. Nt 12–15.

III. Funkcje rejestru

17. Istotę rejestru należy postrzegać przez pryzmat determinantów przyjmowanych przez ustawodawcę do wprowadzenia i utrzymywania instytucji prawnej rejestru. Dla ustawodawcy utworzenie rejestru ma kluczowe znaczenie w zakresie **działań ewidencyjnych** (funkcja ewidencyjna). Rejestr pozwala bowiem na gromadzenie informacji o podmiotach, wobec których zastosowanie ma przyjęte przez ustawodawcę kryterium rejestracyjne. Podmioty te zobligowane są do przekazania (udostępniania) informacji w zakresie wskazanym przez ustawy. Pozwala to na budowanie zasobu informacyjnego podmiotu prowadzącego rejestr (organów władzy publicznej) poprzez gromadzenie danych o funkcjonowaniu w obrocie prawnym podmiotów ujawnionych w rejestrze. W ten sposób możliwa jest identyfikacja określonych kategorii podmiotów dla potrzeb realizacji zadań związanych z działaniem organów władzy publicznej (m.in. w zakresie realizacji władztwa fiskalnego).

18. Idea rejestru zakłada jego **oddziaływanie na bezpieczeństwo obrotu prawnego**. Wyrazem tego podejścia jest istnienie zasady jawności rejestru. Wyróżniające jest to, że **funkcja informacyjna** rejestru nie jest ograniczona wyłącznie do kształtowania wiedzy organu rejestrującego. Ma ona

szeroki charakter. Dane zgromadzone w rejestrze mogą być przekazywane innym podmiotom działającym w sferze władzy publicznej. Redystrybucja zgromadzonych danych dopuszczalna jest również na rzecz każdego zainteresowanego uzyskaniem informacji o podmiocie (w zakresie danych gromadzonych w rejestrze). Wyrażana w ten sposób otwartość informacyjna rejestru stanowi odpowiedź na współczesne realia obrotu prawnego. Jego rozbudowany zakres, a przede wszystkim masowość jego uczestników, uzasadnia gromadzenie, weryfikację, a następnie przekazywanie danych podmiotom zainteresowanym dla potrzeb kształtowania wiedzy o podmiotach podlegających obowiązkowi wpisu w rejestrze. W tym kontekście rejestr ma stanowić wiarygodne źródło informacji o ujawnionych w nim podmiotach.

19. Należy zaznaczyć, że między funkcją ewidencyjną a funkcją informacyjną zachodzi ścisły związek funkcjonalny. Realizacja działań informacyjnych za pośrednictwem rejestru (funkcja informacyjna) jest możliwa jedynie przy założeniu skutecznie prowadzonej funkcji ewidencyjnej. Udostępnianie danych jest bowiem możliwe jedynie wtedy, gdy doszło do ich uzyskania przez organ rejestrujący. W tym znaczeniu funkcja informacyjna ma charakter pochodny wobec funkcji ewidencyjnej. Aby można było postrzegać rejestr jako wiarygodne źródło informacji, niezbędne jest zatem stworzenie mechanizmów służących skutecznemu uzyskiwaniu informacji, ich właściwej weryfikacji oraz utrwalaniu (por. *T. Stawicki*, Rejestry publiczne. Funkcje, s. 35). Dopiero przy spełnieniu tego wyjściowego założenia można mówić o rzeczywistej realizacji funkcji informacyjnej.

19.1. Funkcję informacyjną rejestru należy postrzegać z dwóch perspektyw. Pierwsza ma wymiar formalny i opiera się na wprowadzeniu przez ustawodawcę normatywnych mechanizmów, które mają prowadzić do zapewnienia zainteresowanym dostępu do danych zgromadzonych w rejestrze. Druga perspektywa pozwala zaś na ocenę rzeczywistej dostępności danych w ramach normatywnych mechanizmów ich udostępniania.

20. Rejestr realizuje również **funkcję ostrzegawczą**. Jest ona konsekwencją realizacji dążeń informacyjnych. Udostępnienie danych zgromadzonych w rejestrze pozwala na wyprowadzenie za ich pośrednictwem wniosków co do konsekwencji prawnych i faktycznych wynikających ze zdarzeń objętych obowiązkiem rejestracyjnym.

21. W ramach instytucji rejestru można również dostrzec **funkcję prawotwórczą**. Wyraża się ona w tym, że wpis do rejestru jest warunkiem zaistnienia określonych faktów prawnych.

B. Krajowy Rejestr Sądowy – ujęcie normatywne

I. Ustawa o KRS – kontekst normatywny uchwalenia

22. Na podstawie delegacji zawartej w PWKH, Minister Sprawiedliwości rozporządzeniem z 1.7.1934 r. o rejestrze handlowym (Dz.U. z 1934 r. Nr 59, poz. 511 ze zm.) ustanowił zasady wpisywania do tego rejestru kupców jednoosobowych, spółek handlowych oraz osób prawnych niebędących spółkami handlowymi, prowadzących przedsiębiorstwo zarobkowe w większym rozmiarze (określonych w art. 4 KH), towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, zagranicznych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych oraz przedsiębiorstw państwowych. Zanik funkcjonowania spółek handlowych po 1945 r., a zwłaszcza po niemal całkowitym upośledzeniu działalności gospodarczej, związanym z nacjonalizacją przemysłu i handlu oraz innych dziedzin przedsiębiorczości oraz wydaniem dekretu z 26.10.1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 1950 r. Nr 49, poz. 439 ze zm.) i zmarginalizowaniem prywatnej inicjatywy gospodarczej, spowodował utratę znaczenia rejestru handlowego. Dla tego okresu wyróżniające było również zjawisko rozproszenia instytucji rejestrowych poprzez tworzenie odrębnych instytucji dla poszczególnych podmiotów i o różnym zasięgu terytorialnym, nie tylko w odniesieniu do rejestrów związanych z aktywnością gospodarczą, ale również w odniesieniu do innych kategorii rejestrów podmiotowych.

23. Zmiany ustrojowe, jakie nastąpiły po 1989 r., stanowiły impuls do modyfikacji koncepcji funkcjonowania rejestrów podmiotowych. Przyjęcie nowej koncepcji funkcjonowania gospodarki (oparcie gospodarki na idei wolnego rynku) determinowało zmiany w dotychczasowej strukturze podmiotowej prowadzenia działalności gospodarczej.

24. Ten stan rzeczy stanowił podstawę dla podjęcia na nowo dyskusji dotyczącej funkcjonowania rejestrów podmiotowych, w tym przede wszystkim tych, które skupione były na podmiotach prowadzących działalność gospodarczą. Ich odzwierciedleniem była KRSU. Zakłada ona **centralizację i unifikację dotychczasowych rejestrów podmiotowych** w ramach jednego systemu rejestracyjnego. Działania te w odniesieniu do działalności gospodarczej zakładały w pierwotnym brzmieniu ustawy wprowadzenie jednego systemu rejestracji dla osób fizycznych i innych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Jednak w ostatecznym kształcie KRSU weszła w życie bez uwzględnienia systemu rejestrowania osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

II. Wymogi normatywne dotyczące tworzenia KRS wynikające z prawa unijnego

25. Przyjęty przez polskiego ustawodawcę model rejestracji podmiotów realizowany przez KRSU kształtowany jest przy wykorzystaniu szerokiego zakresu swobody regulacyjnej. Rodzaj gromadzonych danych oraz sposób funkcjonowania rejestru stanowi odzwierciedlenie przyjmowanych przez prawodawcę krajowego założeń służących realizacji podstawowego celów rejestru, tj. stworzenia skutecznego mechanizmu gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji, co ma się przekładać na kreowanie warunków właściwych dla zapewnienia bezpieczeństwa i pewności obrotu. W odniesieniu do problematyki rejestrowej zasadniczo brak jest na poziomie prawa unijnego rozwiązań wyznaczających szczegółowe ramy tworzenia przez poszczególne państwa członkowskie rozwiązań związanych z przypisywaniem obowiązków rejestrowych oraz wymagań dotyczących organizacji i funkcjonowania rejestrów. Jedynie dla spółek kapitałowych, spółki europejskiej oraz spółki komandytowo-akcyjnej w prawie unijnym statuuje się minimalne wymagania dotyczące rejestracji tych podmiotów. W art. 16 dyrektywy 2017/1132 przewiduje się, że państwa członkowskie mają obowiązek ujawnienia w rejestrze danych dotyczących spółek kapitałowych, spółki europejskiej oraz spółki komandytowo-akcyjnej. Z postanowień dyrektywy 2017/1132 wynikają następujące powinności państw członkowskich:

- 1) powołanie rejestru, w którym udostępnieniu będą podlegały dane dotyczące spółek kapitałowych określone w art. 14 dyrektywy 2017/1132;
- 2) zorganizowanie rejestru w sposób umożliwiających gromadzenie i przesyłanie danych o spółkach w formie elektronicznej oraz udostępnienie w tej formie dokumentów złożonych do akt rejestrowych;
- 3) zapewnienie warunków normatywnych i technicznych służących utrzymaniu więzi teleinformatycznej między rejestrami tworzonymi w poszczególnych państwach członkowskich (system integracji rejestrów).

III. Rejestry tworzące KRS

26. Krajowy Rejestr Sądowy składa się z trzech niezależnych od siebie rejestrów:

- 1) rejestru przedsiębiorców;
- 2) rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej;
- 3) rejestru dłużników niewypłacalnych.

26.1. W odniesieniu do rejestru dłużników niewypłacalnych zob. art. 1, Nt 10.

27. Zakres podmiotowy rejestru przedsiębiorców wyznacza art. 36 KRSU. Ustawodawca, określając w art. 36 KRSU podmioty podlegające wpisowi do rejestru przedsiębiorców posługuje się kryterium formy organizacyjno-prawnej. Znaczący jest fakt, że objęcie obowiązkiem rejestrowym podmiotów wyróżnionych w art. 36 KRSU nie determinuje ich statusu jako przedsiębiorców. Stąd też samo sformułowanie „rejestr przedsiębiorców” nie jest w pełni adekwatne do określenia podmiotów w nim figurujących. Wskazany przez ustawodawcę w art. 36 KRSU katalog podmiotów podlegających ujawnieniu w rejestrze przedsiębiorców stanowi jedynie pochodną obserwacji praktyki gospodarczej, z której wynika, że formy organizacyjno-prawne wymienione w art. 36 KRSU są predestynowane do prowadzenia działalności gospodarczej. Nie oznacza to jednak, że każdy z podmiotów podlegający wpisowi do rejestru przedsiębiorców prowadzi działalność gospodarczą.

28. W rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej umieszcza się podmioty wyróżnione w załączniku Nr 3 do RejKRSR. Treść załącznika wskazuje, że w rejestrze umieszczane są podmioty, których aktywność w obrocie prawnym nie jest związana z działaniami komercyjnymi (pozagospodarczy wymiar działalności). W odniesieniu do niektórych podmiotów podlegających wpisowi do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w ustawach ustrojowych przewiduje się możliwość podjęcia przez takie podmioty działalności gospodarczej; w takim wypadku przewiduje się „równorzędny” wpis w rejestrze przedsiębiorców (art. 50 KRSU).

29. Dla rejestru przedsiębiorców i rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej stosuje się kryterium **formy organizacyjno-prawnej** jako podstawy dla powstania obowiązku rejestracji w tym rejestrze.

30. Wywodzenie obowiązku rejestrowego poprzez kryterium formy organizacyjno-prawnej ma istotne znaczenie praktyczne. Po pierwsze, wprost wskazuje się kategorie podmiotów, co do których ustawodawca oczekuje ujawnienia w rejestrze. Po drugie, forma organizacyjno-prawna jako wyłączna przesłanka powstania obowiązku rejestrowego eliminuje wątpliwości interpretacyjne, jakie mogłyby powstać przy zastosowaniu innych przesłanek służących wskazaniu podmiotów podlegających wpisowi do rejestru (szczególnie poprzez odwołanie się ustawodawcy do kryteriów funkcjonalnych lub celowościowych). W wymiarze praktycznym istotne jest bowiem jednoznaczne ustalenie obowiązku rejestrowego. Podstawowym

założeniem funkcjonowania rejestrów jest bowiem uznanie, że wpisy dokonywane są na wniosek (art. 19 ust. 1 KRSU). Stąd też ustawodawca zdecydował się na bezpośrednie powiązanie formy, jaką przyjmuje podmiot dla funkcjonowania w obrocie prawnym, z powstaniem obowiązku rejestrowego. Podjęcie decyzji o prowadzeniu działalności w określonej formie prawnej przesądza jednocześnie się o podleganiu wpisowi w rejestrze. Po trzecie, posługiwanie się przez ustawodawcę formą organizacyjno-prawną jako zasadniczą przesłanką ujęcia danego podmiotu w rejestrze (a tym samym rezygnacja z wykorzystania kryteriów funkcjonalnych lub celowościowych dla potrzeb wywiedzenia obowiązku rejestrowego) pozwala na jednoznaczne wytyczenie ram podmiotowych rejestru. Bazowanie na innych przesłankach kreujących obowiązek rejestrowy (w szczególności nadawanie priorytetowego znaczenia kryteriom funkcjonalnym i celowościowym) wiąże się z niebezpieczeństwem „twórczego” poszerzania zakresu podmiotowego rejestru. Taki stan rzeczy nie jest jednak właściwy ze względu na specyfikę prowadzenia rejestru. Wpisy w rejestrze sprowadzają się do inkorporowania określonych danych do systemu teleinformatycznego. Formalnie wyznaczonemu zakresowi danych podlegających wpisowi w rejestrze powinna zatem odpowiadać zdolność systemu teleinformatycznego do przyjmowania tych danych. Skuteczne wykorzystanie systemu teleinformatycznego dla prowadzenia rejestru jest więc możliwe wyłącznie przy ścisłym postrzeganiu wyznaczonych przez KRSU ram podmiotowych rejestrów oraz danych podlegających ujawnieniu w poszczególnych rejestrach.

31. Nieco odmiennie obowiązek rejestrowy wyznaczany jest przez art. 55 KRSU dla rejestru dłużników niewypłacalnych. W przywołanym przepisie wprawdzie eksponuje się podmiotowy charakter tego rejestru, jednak przypisanie obowiązków rejestrowych uzależnione jest od występowania złożonych przesłanek kwalifikacyjnych, które zostały wprost ujęte w treści art. 55 KRSU (m.in. odwołanie się do przesłanek kwalifikacyjnych ze względu na implikacje związane z prowadzeniem postępowania upadłościowego czy też wywodzenie statusu rejestracyjnego poprzez odwołanie się do złej kondycji finansowej podmiotu). Wymowne jest jednak to, że – odmiennie niż w przypadku rejestru przedsiębiorców oraz rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej – przyjmuje się, że wpisy w rejestrze dłużników niewypłacalnych dokonywane są z urzędu (art. 55 *in principio* KRSU), a zatem ciężar ustalenia podstaw dla ujawnienia podmiotu w tym rejestrze spoczywa bezpośrednio na sądzie rejestrowym.

31.1. W kwestii zmian normatywnych dotyczących rejestru dłużników niewypłacalnych zob. art. 1, Nt 10.

32. Zastosowane przez ustawodawcę kryteria decydujące o obowiązku ujawnienia podmiotów w poszczególnych rejestrach (art. 39, 43 i art. 55 KRSU) pozwalają na wywiedzenie twierdzenia o **niewspółmierności między zastosowanym przez ustawodawcę nazewnictwem rejestrów a przyjmowanymi przez niego przesłankami kwalifikacyjnymi dla objęcia podmiotu obowiązkiem wpisu w rejestrze.**

33. Nazwa „rejestr przedsiębiorców” sugeruje, że w tym rejestrze ujawniane są wyłącznie podmioty posiadające status przedsiębiorcy. Taki wniosek nie jest jednak właściwy przy skonfrontowaniu nazwy rejestru z jego zakresem podmiotowym (art. 36 KRSU). Odwołanie się do listy podmiotów z art. 36 KRSU wskazuje na węższe ramy podmiotowe rejestru. Po pierwsze, nie są w nim ujawniani przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi. Po drugie, z zastosowania kryterium formy organizacyjno-prawnej dla objęcia obowiązkiem rejestracyjnym (art. 36 KRSU) wynika, że powstanie stosownego obowiązku abstrahuje od stwierdzenia przesłanki funkcjonalnej w postaci prowadzenia działalności gospodarczej. W konsekwencji w tym rejestrze będą wpisywane podmioty działające w jednej z form organizacyjno-prawnych wymienionych w art. 36 KRSU bez względu na to, czy posiadają one status przedsiębiorcy (zob. szerzej komentarz do art. 36 KRSU, Nt 3–4).

34. Również dla rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej charakterystyczny jest brak spójności merytorycznej między zastosowanym nazewnictwem rejestru a wykazem podmiotów objętych obowiązkiem wpisu. Ustawodawca wprowadza niezwykle rozbudowaną nazwę rejestru, co wyklucza jednoznaczne wywiedzenie kategorii podmiotów objętych obowiązkiem rejestracyjnym poprzez bezpośrednie odwołanie się do nazwy rejestru (por. komentarz do art. 49 KRSU, Nt 5).

35. Zastrzeżenia związane z określeniem relacji między nazwą rejestru a przyjmowanymi przesłankami wywiedzenia obowiązku rejestracyjnego zgłaszane są również wobec rejestru dłużników niewypłacalnych (RDN). Bazując na wykazie podmiotów podlegających wpisowi do tego rejestru (art. 55 KRSU), należy stwierdzić, że wbrew sugestii wynikającej z zastosowanego nazewnictwa rejestru nie jest on przeznaczony wyłącznie dla dłużników niewypłacalnych. W rejestrze podlegają ujawnieniu również ci dłużnicy, którzy znajdują się w złej kondycji finansowej, choć nie tożsamej ze stanem niewypłacalności. Ponadto wpis w rejestrze dłużników niewypłacalnych dotyczy także tych podmiotów, które nie są dłużnikami (por. komentarz do art. 55 KRSU, Nt 5–6).

36. Powyższe uwagi pozwalają na stwierdzenie, że nazewnictwo poszczególnych rejestrów KRS stanowi jedynie **odzwierciedlenie dążenia ustawodawcy do opisu zakresu podmiotowego rejestrów** poprzez wyróżnienie cech dominujących wśród podmiotów podlegających ujawnieniu w każdym z nich. Z zastosowanego nazewnictwa poszczególnych rejestrów KRS nie można jednak wyprowadzać zasadniczych kryteriów dla wywodzenia obowiązku rejestrowego.

37. Ramy podmiotowe rejestrów powinny być **wyznaczane w sposób ścisły**, zaś obowiązek rejestrowy powinien być wywodzony wyłącznie z przepisów ustawowych (art. 3 KRSU).

IV. Rejestr KRS w systemie integracji rejestrów

38. Rozwiązania statuowane przez KRSU nawiązują do wyrażonych w art. 22 dyrektywy 2017/1132 wymagań dotyczących prowadzenia rejestru i jego włączenia w ramy zintegrowanego systemu rejestrów. Zgodnie z art. 22 dyrektywy 2017/1132 w skład zintegrowanego systemu wchodzi:

- 1) rejestry państw członkowskich;
- 2) platformy;
- 3) portal służący za europejski elektroniczny punkt dostępu.

39. W ramach tworzonego systemu dąży się do osiągnięcia **stanu interoperacyjności** rejestru za pośrednictwem tworzonych platform.

40. Interoperacyjność zakłada konieczność takiej organizacji platform (systemu teleinformatycznego) między poszczególnymi rejestrami państw członkowskich, aby możliwa była bezkolizyjna wymiana danych. Poszczególne systemy powinny być powiązane ze sobą, aby możliwe było ich współdziałanie przy wymianie zgromadzonych danych.

41. Założenia przyjmowane w dyrektywie 2017/1132 nawiązują do ferowanego na poziomie prawodawstwa unijnego dążenia do stymulowania w państwach członkowskich procesu modernizacji funkcjonowania instytucji państwowych poprzez wykorzystanie technologii teleinformatycznych.

42. W odniesieniu do rejestrów **idea interoperacyjności** sprowadza się do **tworzenia mechanizmu współpracy między autonomicznymi systemami rejestracyjnymi** właściwymi dla poszczególnych państw członkowskich. Zakłada się zatem kreowanie warunków (normatywnych i technicznych), które pozwalają na bezkolizyjne i wzajemne współdziałanie między systemami rejestrowymi poszczególnych państw członkowskich dla realizacji przypisywanych im zadań (por. *B. Szafrński*, Interoperacyjność rejestrów publicznych, s. 61–62).

43. Interoperacyjność rejestru należy odróżnić od pojęcia integracji rejestrów. Integracja zakłada bowiem zespolenie rejestrów. Doprowadzenie do integracji rejestrów wiąże się ze zniesieniem autonomiczności rejestrów w poszczególnych państwach członkowskich i utworzeniem jednego zintegrowanego rejestru (por. *B. Szafrński*, Interoperacyjność rejestrów publicznych, s. 62–63).

44. Właściwe dla osiągnięcia stanu interoperacyjności jest wykorzystanie systemu teleinformatycznego. Cyfryzacja pozwala bowiem na zniesienie istniejących między rejestrami państw członkowskich, związanych z wymianą informacji, barier technicznych, jakie występują przy wykorzystaniu tradycyjnych mechanizmów obiegu informacyjnego. Tworzenie wspólnego systemu teleinformatycznego umożliwia bezpośrednie przekazywanie danych zgromadzonych w rejestrach państw członkowskich.

Art. 2. [Prowadzenie]

1. Rejestr prowadzą w systemie teleinformatycznym sądy rejonowe (sądy gospodarcze), zwane dalej „sądami rejestrowymi”.

2. Gminy, jako zadania zlecone, wykonują czynności związane z prowadzeniem Rejestru, polegające na zapewnieniu zainteresowanym:

- 1) wglądu do Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD);
- 2) urzędowych formularzy wniosków wymaganych ustawą umożliwiającą rejestrację spółek jawnych;
- 3) dostępu do informacji o wysokości opłat, sposobie ich uiszczania oraz o właściwości miejscowej sądów rejestrowych.

3. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2, oraz sposób współpracy sądów rejestrowych i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w tych sprawach, w szczególności wskazując sposób postępowania i przekazywania przez sądy rejestrowe niezbędnych informacji, mając na względzie ułatwienie dostępu do Rejestru.

Literatura: *A.M. Arkuszewska*, Referendarz sądowy w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2011; *E. Bieniek-Koronkiewicz, J. Sieńczyło-Chlabicz*, Podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej, Warszawa 2002; *A. Bugajna-Sporczyk, K. Kuć-Kwaśniewicz*, Krajowy Rejestr Sądowy – uwagi praktyczne, MoP 2001, Nr 4; *A. Dobaczewska, A. Powalowski, H. Wolska*, Nowe prawo przedsiębiorców, Warszawa 2018; *M. Eteł*, Pojęcie przedsiębiorcy w prawie polskim i prawie Unii Europejskiej oraz w orzecznictwie sądowym, Warszawa 2012; *J. Frąckowiak, M. Leśniak*, Reje-

stracja i ewidencja przedsiębiorców – rozwiązanie docelowe czy czas na powrót do jednego powszechnego rejestru przedsiębiorców w KRS, *Rej.* 2014, numer specjalny; *A. Goldiszewicz*, Wybrane problemy na tle konstytutywnych i deklaratoryjnych wpisów do rejestru osobowych spółek prawa handlowego, *MoP* 2017, Nr 12; *G. Górczyński*, Spółka jawna jako podmiot prawa, Warszawa 2009; *Ł. Goździaszek*, Glosa do post. SN z 26.3.2009 r., I ZKP 39/08, *OSP* 2009, Nr 12; *tenże*, Identyfikacja elektroniczna i usługi zaufania na tle prawa spółek, *PPH* 2016, Nr 9; *tenże*, Normy informatyczne w prawie postępowania cywilnego, *PS* 2017, Nr 2; *tenże*, Wykonawcza rola systemu informatycznego Krajowego Rejestru Sądowego – glosa do uchwały SN z 4.06.2009 r. (III CZP 33/09, *Legalis*), *Gl.* 2010, Nr 3; *P. Grzegorzczak*, Dopuszczalność wniesienia środka zaskarżenia w postaci elektronicznej, *MoP* 2012, Nr 19; Informacje gospodarcze. Studium prawne (red. *A. Walaszek-Pyziół*), Warszawa 2018; *W.J. Katner, M. Węgiński*, Charakter prawny i skutki rozdzielenia w prawie polskim rejestracji przedsiębiorców – osób fizycznych i innych przedsiębiorców, *SP KUL* 2012, Nr 2; *S. Kotecka*, Interoperacyjność systemów teleinformatycznych, w których prowadzone są rejestry sądowe, w: *Gryszczyńska*, Rejestry publiczne; *K. Kozioł*, Rejestracja osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – ewidencja działalności gospodarczej czy Krajowy Rejestr Sądowy?, *ST* 2009, Nr 9; *M. Litwińska*, Spółka cywilna w świetle nowych regulacji prawnych, *PPH* 2001, Nr 7; *J. Lawnicka*, Referendarz sądowy jako organ w postępowaniu przed sądem rejestrowym, *PS* 2007, Nr 5; *M. Marcoin*, Działalność sądów rejestrowych w zakresie prowadzenia Krajowego Rejestru Sądowego, *KoP* 2005, Nr 3; *C. Martysz, G. Szpor, K. Wojsyk*, Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Komentarz, Warszawa 2015; *A. Michnik*, Postępowanie o wpis do rejestru przedsiębiorców, Warszawa 2009; *A. Opalski*, Europejskie prawo spółek, Warszawa 2010; *M. Podleś*, Wątpliwości związane z występowaniem spółki cywilnej w obrocie gospodarczym oraz zagadnienie jej charakteru prawnego na tle najnowszych zmian w prawodawstwie, *PPiA* 2004, Nr 64; *A. Powalowski*, Centralna ewidencja i informacja o działalności gospodarczej – ocena regulacji prawnej, *GSP* 2012, Nr 28; *T. Stawicki*, Rejestry publiczne. Funkcje instytucji, Warszawa 2005; *tenże*, Rejestry przedsiębiorców w Europie, Warszawa 2004; *B. Szafranski*, Interoperacyjność rejestrów publicznych, w: *Gryszczyńska*, Rejestry publiczne; *T. Szczerkowski*, Nowe rozwiązania prawne w sprawach o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, *PUG* 2015, Nr 5; *tenże*, Zakres kognicji sądu w postępowaniu rejestrowym, *PUG* 2013, Nr 7; *K. Świtła*, Postulaty zmian regulacji w zakresie zwiększania interoperacyjności rejestrów i systemów teleinformatycznych, w: *Jawność i jej ograniczenia*, t. 12, Model regulacji (red. *T. Bąkowski*), Warszawa 2016; *A. Trela*, Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej – próba oceny nowych rozwiązań prawnych. Wybrane zagadnienia, *SPPubl* 2013, Nr 1; *P. Urbański*, Krajowy Rejestr Sądowy, *Acta UWr* 2005, Nr 70; *A.W. Wiśniewski*, Przepisy o Krajowym Rejestrze Sądowym a reforma prawa handlowego, cz. 1, *PPH* 1999, Nr 4; *M. Wrzosek-Romańczuk*, „Wpis niedopuszczalny” w Krajowym Rejestrze Sądowym, *PPH* 2002, Nr 4; *taż*, Krajowy Rejestr Sądowy – u progu XXI wieku, *Pał.* 1997, Nr 9–10; *Ł. Zamojski*, Działalność gospodarcza osób fizycznych, *Gl.* 2004, Nr 4; *tenże*, Działalność gospodarcza osób fizycznych: ewidencjonowanie czy rejestracja sądowa? *PUG* 2003, Nr 2; *tenże*, Rejestracja spółek. Zagadnienia materialne i procesowe, Warszawa 2008.

Przejdź do księgarni →